

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачки ступеня доктора філософії Ірини ШКОРУТИ, 1988 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2010 р. ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” за спеціальністю «Мова та література (англійська)», виконала акредитовану освітньо-наукову програму “Філологія”.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.175, утворена наказом № 103 ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 28 січня 2026 року, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради –

Яків БИСТРОВ – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензенти –

Ольга Білик – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Наталія ГОНТАРЕНКО – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційні опоненти –

Ганна ПРИХОДЬКО – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики Запорізького національного університету;

Василь БЯЛИК – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри лінгвістики та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

на засіданні 26 березня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки Ірини ШКОРУТИ на підставі публічного захисту дисертації «Психотерапевтичний дискурс в англомовній прозі Ірвіна Ялома: лінгвокогнітивний вимір» за спеціальністю 035 Філологія.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Оксана ДОЙЧИК, кандидат філологічних наук, доцент, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, доцент кафедри англійської філології.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дослідження. Дисертація є першою комплексною науковою розвідкою психотерапевтичного дискурсу у прозі Ірвіна Ялома з позицій лінгвокогнітивного та когнітивно-наратологічного підходу. У роботі було *вперше*:

- систематизовано й описано загальні (інституційні, професійні, наукові) та специфічні ознаки англomовного психотерапевтичного дискурсу у прозі Ірвіна Ялома;

- запропоновано когнітивно-наратологічну модель концепту PSYCHOTHERAPY, актуалізованого у дискурсі Ірвіна Ялома, і обґрунтовано комплексну методику його аналізу, яка базується на поєднанні методологічного апарату теорії фреймів, теорії концептуальної інтеграції, теорії нарративних просторів і теорії концептуальної метафори;

- змодельовано мережу концептуальної інтеграції нарративних ментальних просторів, структурованих нарративними фрейм-сценаріями психотерапії;

- досліджено метафоричну репрезентацію концепту PSYCHOTHERAPY у термінах онтологічних і структурних концептуальних метафор;

- описано метафоричні сценарії психотерапії, об'єктивовані у досліджуваному психотерапевтичному дискурсі.

Теоретичне значення роботи визначається її внеском у сучасну когнітивну лінгвістику і когнітивну нратологію, зокрема, результати дослідження сприяють подальшій розробці понять нарративної перспективи, нарративного ментального простору, наратора і нарататора з позицій теорії ментальних просторів і теорії концептуальної інтеграції. Дослідження метафоричних сценаріїв психотерапії з позицій їхнього розгортання у дискурсі і типово, і з девіаціями від їхнього типового варіанту, робить внесок у поглиблення методологічного апарату теорії концептуальної метафори. Запропонована у роботі комбінована когнітивно-наратологічна методика аналізу подієвого концепту PSYCHOTHERAPY становить внесок у лінгвоконцептологію, зокрема поглиблює інструментарій аналізу концептів, об'єктивованих у нарративних дискурсах. Комплексне й всебічне дослідження психотерапевтичного дискурсу у прозі Ірвіна Ялома сприятиме подальшим розвідкам у сфері дискурсу психотерапії.

Практичне значення дослідження зумовлене можливістю використання його положень і результатів у спецкурсах когнітивної лінгвістики (зокрема, “Когнітивно-наратологічні дослідження концептів”, “Теорія концептуальної інтеграції”, “Концептуальні метафори і метафоричні сценарії”) і когнітивної нратології (“Наратор і нарративна перспектива”, “Теорія нарративних ментальних просторів і реконструкція точки зору наратора”). Висновки, отримані у роботі, можуть бути використані студентами та аспірантами під час виконання наукових досліджень.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками, загальних висновків, списку використаної літератури (272 наукові джерела, з них 204 англійською мовою), списку джерел ілюстративного матеріалу (15

позицій) та 7 додатків. У тексті роботи міститься 1 таблиця і 11 рисунків. Загальний обсяг роботи становить 272 сторінки, із яких обсяг основного тексту – 208 сторінок.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у фахових виданнях України категорії «Б» і 4 тези доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Дойчик, О.Я., Шкорута, І.І. (2024а). Метафорична об'єктивація групової терапії у психотерапевтичному дискурсі (на матеріалі роману Ірвіна Ялома *The Shopenhauer Cure*). *Folium*, 4, 93-100.

DOI: <https://doi.org/10.32782/folium/2024.4.13>

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/folium/article/view/75>

(Особистий внесок здобувачки: відбір емпіричного матеріалу, розробка методики аналізу, здійснення аналізу прикладів)

2. Дойчик, О.Я., Шкорута, І.І. (2024b). Метафоричні сценарії в психотерапевтичному дискурсі Ірвіна Ялома. *Іноземна філологія*, 137, 82–92.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/fpl.2024.137.4491>

URL: <https://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/foreignphilology/article/view/4491/4975>

(Особистий внесок здобувачки: відбір емпіричного матеріалу, розробка методики аналізу, здійснення аналізу прикладів)

3. Дойчик, О., & Шкорута, І. (2025b). Конфігурація наративних ментальних просторів у психотерапевтичному дискурсі Ірвіна Ялома. *Folium*, 7, 94–103.

DOI: <https://doi.org/10.32782/folium/2025.7.14>

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/folium/article/view/574>

(Особистий внесок здобувачки: відбір емпіричного матеріалу, розробка методики аналізу, здійснення аналізу прикладів)

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Яків БИСТРОВ – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Ольга Білик – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Наталія ГОНТАРЕНКО – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Ганна ПРИХОДЬКО – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики Запорізького національного університету;

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Василь БЯЛИК – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри лінгвістики та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.175 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Ірині ШКОРУТІ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Відеозаг

дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Яків БИСТРОВ